

ሓጺር ሓበሬታ ክታቦታት ኮቪድ-19

ክሊኒካውያን ፈተነታት ኩሎም እቶም ቅሩባት ክታቦታት ኣብ ምክልኻል ኮቪድ-19 ኣመና ጽቡቕ ከምዝሰርሑ የርእዮ።

	Johnson & Johnson Adenovirus (viral vector) ክታቦት	Pfizer – BioNTech ክልቲኦም ማለት እውን Pfizer ከምኡውን Moderna ክታቦታት ናይ mRNA ክታቦታት እዮም	Moderna	Novavax ክታቦታት ንኡስ ክፍሊ ፕሮቲን
ነቶም መባእታውያን ተኸታተልቲ ክታቦታት ክንደይ ዓቕን (ዶዝ) የድልየኒ?	ንመብዛሕቲኡም 18 ዓመትን ካብኡ ንላዕሊን ዝኾኑ ሰባት - 1 ዓቕን (ዶዝ)	ነቶም ካብ 6 ኣዋርሕ - 4 ዓመት ዝኾኑ ሰባት- 3 ዓቕን(ዶዝ)፣ 3 ሰሙን ድሕሪ እቲ 1ይ፣ 8 ሰሙን ድሕሪ እቲ 2ይ	ንመብዛሕቲኡም 6 ኣዋርሕን ካብኡ ንላዕሊን ዝኾኑ ሰባት- 2 ዓቕን(ዶዝ)፣ ናይ 4-8 ሰሙን ፍልልይ ክግበር ይግባእ	ንመብዛሕቲኡም 12 ዓመትን ካብኡ ንላዕሊን ዝኾኑ ሰባት- 2 ዓቕን(ዶዝ)፣ ናይ 3-8 ሰሙን ፍልልይ ክግበር ይግባእ
ነቶም መባእታውያን ተኸታተልቲ ክታቦታትካ ምስ ወዳእካ ድሕሪ 2 ሰሙን ሙሉእ ንሙሉእ ውሕስናኻ ዝተሓለወ እዩ።	ነቶም ዕድመኡም 18 ዓመትን ካብኡ ንላዕሊን ዝኾኑ ሰባት እዮም immunocompromise (ናይ ሰብነት ሕማም ናይ ምክልኻል ዓቕሚ ምጉዳል) ጸገም ዘለዎም ሰባት - 2 ዓቕን (ዶዝ)፣ 1 ዓቕን Johnson & Johnson፣ 4 ሰሙን ድሕሪ ምውሳድ እቲ ቀዳማይ ዓቕን ድማ 1 ዓቕን (ዶዝ) ናይ mRNA ክትባት።	ነቶም ዕድመኡም 5 ዓመትን ካብኡ ንላዕሊን ዝኾኑ ሰባት እዮም immunocompromise (ናይ ሰብነት ሕማም ናይ ምክልኻል ዓቕሚ ምጉዳል) ጸገም ዘለዎም ሰባት - እቲ 2ይ ዓቕን ቀዳማይ ዓቕን ምስ ተወሰደ ድሕሪ 3 ሰሙን፣ 3ይ ዓቕን እንተነኣሰ እቲ ካልኣይ ዓቕን ምስ ተወሰደ ድሕሪ 4 ሰሙን።	ነቶም ዕድመኡም 6 ወርሕን ካብኡ ንላዕሊን ዝኾኑ ሰባት እዮም immunocompromise (ናይ ሰብነት ሕማም ናይ ምክልኻል ዓቕሚ ምጉዳል) ጸገም ዘለዎም ሰባት - 3 ዓቕን(ዶዝ)፣ 2ይ ዓቕን ቀዳማይ ዓቕን ምስ ተወሰደ ድሕሪ 4 ሰሙን፣ 3ይ ዓቕን እንተነኣሰ እቲ ካልኣይ ዓቕን ምስ ተወሰደ ድሕሪ 4 ሰሙን።	ነቶም ዕድመኡም 12 ዓመትን ካብኡ ንላዕሊን ዝኾኑ ሰባት እዮም immunocompromise (ናይ ሰብነት ሕማም ናይ ምክልኻል ዓቕሚ ምጉዳል) ጸገም ዘለዎም ሰባት - 2 ዓቕን (ዶዝ)፣ ካልኣይ ዓቕን (ዶዝ) እቲ ቀዳማይ ምስ ተወሰደ ድሕሪ 3 ሰሙን
ነዚ ክታቦት ንክወስድ ዕድመይ ክንደይ ክኸውን ኣለዎ?	18 ዓመት ወይ ልዕሊኡ	ናይ 6 ኣዋርሕ ዕድመ ወይ ልዕሊኡ	ናይ 6 ኣዋርሕ ዕድመ ወይ ልዕሊኡ	12 ዓመት ወይ ልዕሊኡ
መዓስ እዩ ነቲ ኣበራታታዊ ዓቕን (ዶዝ) ክወስድ ዘለኒ?	2 ኣዋርሕ ድሕሪ እቲ ናይ መወዳእታ ዓቕን (ዶዝ) ምውሳድካ- 18 ዓመታትን ካብኡ ንላዕሊን	5 ኣዋርሕ ድሕሪ እቲ ናይ መወዳእታ ዓቕን (ዶዝ) ምውሳድካ- ንመብዛሕቲኡም 5 ዓመትን ካብኡ ንላዕሊን ዝኾኑ ሰባት	5 ኣዋርሕ ድሕሪ እቲ ናይ መወዳእታ ዓቕን (ዶዝ) ምውሳድካ- ንመብዛሕቲኡም 18 ዓመትን ካብኡ ንላዕሊን ዝኾኑ ሰባት	ኣበራታታዊ ክትባት ኣብዚ ሓዚ እዮን ክውሰድ ፍቓድ ኣይተውሃቦን።
መን እዩ ነቲ ካልኣይ መበራታታዊ ክወስድ ዘለዎ?	ዝኾነ ዕድመኡ 18 ካብኡ ንላዕሊ ዝኾኑ ሰባት፣ ነቲ ቀዳማይ መበራታታዊ ምስ ወሰደ ድሕሪ ኣርባዕተ ኣዋርሕ ነቲ ናይ mRNA ክታቦት መበራታታዊ ክውሰድ ብቐዕ እዩ።	ዕድመ 50+ ወይ immunocompromise (ናይ ሰብነት ሕማም ናይ ምክልኻል ዓቕሚ ምጉዳል) ጸገም ዘለዎ ሰባት ኣብ 4 ኣዋርሕ ድሕሪ ነቲ ቀዳማይ መበራታታዊ ምውሳድ	ካልኣይ ኣበራታታዊ ክትባት ኣብዚ ሓዚ እዮን ክውሰድ ፍቓድ ኣይተውሃቦን።	
እዚ ክታቦት ኣንጻር ፍሉይ ዓይነታት ኮቪድ ይከላኸል ድዩ?	እወ። ክሳብ ሓዚ፣ መጽናዕቲታት ከም ዘርእዩዎ እቲ ኣብ ጥቕሚ ውዒሉ ዘሎ ክታቦት ኣንጻር እቶም ኣብ ምዝውዋር ዝርከቡ ዓይነታት ኮቪድ ከምዝከላኸል የረድኡ። ሳይንቲስታት ኣብ ሓደሾቲ ዓይነታት ዘካይዱዎ መጽናዕቲ ክቕጽሉ እዮም።			

	Johnson & Johnson	Pfizer – BioNTech	Moderna	Novavax
አብቶም ከሊኒካዊ ፈተነታት አድማዕነት ናይቲ ክታብት ከመይ ኔሩ?	74% ምክልኻል አንጻር ዝኾነ ሕማም 85% ምክልኻል አንጻር ከቢድ ሕማም 100% ምክልኻል አንጻር ኣብ ሆስፒታል ምድቃስን ሞትን	95% ምክልኻል አንጻር ዝኾነ ሕማም 100% ምክልኻል አንጻር ሞት	94% ምክልኻል አንጻር ዝኾነ ሕማም 100% ምክልኻል አንጻር ሞት	90% ምክልኻል አንጻር ዝኾነ ሕማም 100% ምክልኻል አንጻር ሞት
እንታይ እንታይ ኢዮም እቶም መቃምምቲ?	እቲ ክታብት ንጡፍ መቃምምቲ ናይ ኣዴኖቫይረስ ምስ ስብሒ፣ ጨዋት ከምኡውን ሽኮራት ዘጠቓለለ እዩ።	እቲ ክታብት ንጡፍ መቃምምቲ ናይ ተለአኣኺ ኣር.ኤን.ኤይ (mRNA) ምስ ስብሒ፣ ጨዋት ከምኡውን ሽኮራት ዘጠቓለለ እዩ።	እቲ ክታብት ንጡፍ መቃምምቲ ናይ ተለአኣኺ ኣር.ኤን.ኤይ (mRNA) ምስ ስብሒ፣ ጨዋት ከምኡውን ሽኮራት ዘጠቓለለ እዩ።	እቲ ክታብት ንቕጥባብ spike glycoprotein፣ ምስ ስብሒ፣ ጨውን ሽኮርን ዝሓዘ እዩ።
አብተን ዝተኻየዱ ከሊኒካዊ ፈተነታት መን እዩ ተሳቲፉ?	<ul style="list-style-type: none"> 3.3% ኤስያውያን 9.5% ህንዳውያን ኣሜሪካውያን ወይ ደቀባት ኣላስካ 19.4% ጸለምቲ/አፍሪቃ ኣሜሪካውያን 45% ሂሳብያውያን/ላቲንክስ 0.2% ደቀባት ሃዋይ ወይ ካልኦት ደሴታት ፓስፊክ 5.6% ዝተፈላለዩ ዓሌታት 59% ጸዓዳ <p>41% ዓለምለኸዊ ተሳተፍቲ ከሊኒካዊ ፈተነ ኣደ ወይ ልዕሊኡ ሕዳር ሕማም ኔርዎም ኢዩ</p>	<ul style="list-style-type: none"> 4% ኤስያውያን 0.6% ህንዳውያን ኣሜሪካውያን ወይ ደቀባት ኣላስካ 10% ጸለምቲ/አፍሪቃ ኣሜሪካውያን 26% ሂሳብያውያን/ላቲንክስ 0.2% ደቀባት ሃዋይ ወይ ካልኦት ደሴታት ፓስፊክ 3% ዝተፈላለዩ ዓሌታት 82% ጸዓዳ <p>46.2% ዓለምለኸዊ ተሳተፍቲ ሕዳር ሕማም ኔርዎም ኢዩ። 34.8% ካብ ተሳተፍቲ ልዕሊ ዓቕን ክብደት ዘለዎም ኢዮም ኔርዎም።</p>	<ul style="list-style-type: none"> 5% ኤስያውያን 1% ህንዳውያን ኣሜሪካውያን ወይ ደቀባት ኣላስካ 10% ጸለምቲ/አፍሪቃ ኣሜሪካውያን 20% ሂሳብያውያን/ላቲንክስ 0.2% ደቀባት ሃዋይ ወይ ካልኦት ደሴታት ፓስፊክ 2.1% “ካብ ካልእ መቐለም” 79% ጸዓዳ <p>22% ዓለምለኸዊ ተሳተፍቲ ኣደ ናይ ልዑል ስግኣት ዘለዎ ሕማም ኔርዎም ከምኡውን 4% ክልተ ወይ ልዕሊኡ ናይ ልዑል ስግኣት ሕማም ኔርዎም።</p>	<ul style="list-style-type: none"> 75% ጸዓዳ 12% ጸለምቲ/አፍሪቃ ኣሜሪካውያን 7% ህንዳውያን ኣሜሪካውያን ወይ ደቀባት ኣላስካ 22% ሂሳብያውያን/ላቲንክስ <p>እቶም 95% ዝኾኑ ናይ እቲ ፈተነ ተሳተፍቲ ልዑል ኣደጋ ክብጽሑም ዝኸለሉ ነይሮም- ወይ >65 ዓመት ዝኾኑም እሞ ልዕሊ ክልተ ሕማማት ዝሓመሙ ወይ ኣብ ን ኮቪድ-19 ብተደጋጋሚ ኣብ ከቃልዎም ዝኸለሉ ኩነታት ውሽጢ ወይ ኣብ ብዙሕ ቁጽሪ ሰባት ዘለዎም ቦታታት ኮይኖም ዝነበሩ ወይ ዝሰርሑ እዮም ኔርዎም</p>